

BOSHLANG'ICH TA'LIM O'QITUVCHISI SHAXSINING IJTIMOIIY PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARINI TAKOMILLASHTIRISH

Erkayeva Dilfuza Muxtor qizi
Osiyo Xalqaro universiteti 1-bosqich magistranti

Ismatova Dilafruz Tuymuratovna
BuxDU psixologiya va sotsiologiya kafedrasi dotsenti, (PhD)
<https://doi.org/10.53885/edinres.2024.02.1.062>

Anotatsiya: Ushbu maqolada boshlang'ish sinf o'qituvchisining jamiyatdagi roli, pedagogik ta'siri, o'qituvchi shaxsining psixologik xususiyatlari hamda o'qituvchi shaxsining kasbiy ahamiyatli xususiyatlari to'g'risida fikr-mulohazalar keltirilgan. Shuningdek, psixolog olimlarning o'qituvchi shaxsiga va pedagogik qobiliyatlari to'g'risida ilmiy nazariyalari ham keltirib o'tilgan. Bundan tashqari, Har bir boshlang'ich sinf o'qituvchisi qanday pedagogik qobiliyatlarni bilishi va o'qitish qobiliyati modellari to'g'risida ham ma'lumotlar ko'rsatib o'tilgan.

Kalit so'zlar: intellektual, motiv, individual uslubi, pedagogik qobiliyat, perseptiv qobiliyat, akademik qobiliyat, ekspressiv, suggestiv qobiliyat.

ПОВЫШЕНИЕ СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИХ ХАРАКТЕРИСТИК УЧИТЕЛЯ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ

Эркаева Дилфуза Мухтаровна
Международного Азиатского университета

Исматова Дилафруз Туймуратовна
Доцент кафедры психологии и социологии БухГУ, (PhD)

Аннотация: В статье представлены мнения о роли учителя начальных классов в обществе, педагогическом влиянии, психологических особенностях учителя и профессиональных характеристиках учителя. Также упоминаются научные теории психологов о личности и педагогическом мастерстве учителя. Кроме того, показана информация о том, какими педагогическими навыками владеет каждый учитель начальных классов и модели педагогического мастерства.

Ключевые слова: интеллектуальный, мотив, индивидуальный стиль, педагогические способности, перцептивная способность, академическая способность, экспрессивная, suggestивная способность.

IMPROVING THE SOCIAL PSYCHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF THE PRIMARY EDUCATION TEACHER

Erkayeva Dilfuza Mukhtar's daughter
1st stage graduate student of International University of Asia

Ismatova Dilafruz Tuymuratovna
Associate Professor of the Department of Psychology and Sociology of BukhSU, (PhD)

Annotation: This article presents opinions on the role of the elementary school teacher in society, pedagogical influence, psychological characteristics of the teacher and professional characteristics of the teacher. Also, the scientific theories of the psychologists about the teacher's personality and pedagogical skills are mentioned. In addition, information on what pedagogical skills each primary school teacher knows and models of teaching skills is shown.

Key words: intellectual, motive, individual style, pedagogical ability, perceptive ability, academic ability, expressive, suggestive ability.

Kirish. Ma'lumki, ta'lim va tarbiya tizimi jamiyatning intellektual salohiyatini oshirishning asosiy

manbai hisoblanadi. Ushbu tizimda asosiy o'rinni o'qituvchi egallaydi, chunki u o'rta maktab taraqqiyotini belgilaydi. Ta'lim muvaffaqiyati bevosita o'qituvchi shaxsiga, uning kasbiy va umumiy madaniy tayyorgarligiga, ijodiy salohiyatiga bog'liqdir. Ta'limda hamma narsa tarbiyachi shaxsiga asoslanishi kerak, chunki tarbiyaviy kuch faqat inson shaxsiyatining tirik manbasidan kelib chiqadi. Hech qanday nizom yoki dastur, biron bir muassasaning sun'iy organizmi, qanchalik ayyorlik bilan o'ylab topilgan bo'lmasin, ta'lim masalasida shaxsning o'rnini bosa olmaydi.

Maktab o'quvchilarining aqliy va shaxsiy rivojlanishi qanchalik to'liq bo'lishi, ularning motivlari va ehtiyojlari, qiziqishlari va mayllarining rivojlanishi, mustaqil ijodiy fikrlashi, o'z-o'zini anglashi, ijtimoiy faolligi va axloqiy tarbiyasi ko'p jihatdan o'qituvchiga shaxsiy sifatleri hisoblanadi. O'qituvchining o'quvchiga amaliy pedagogik ta'siri, bola shaxsini rivojlantirishning psixologik mexanizmlarini hisobga olmasdan amalga oshiriladi, nafaqat ko'zlangan maqsadga olib keladi, balki bolaning shaxsiyatining rivojlanishini sekinlashtiradi. Bizga umumta'lim maktablarining boshlang'ich sinflarida ishlaydigan o'qituvchi shaxsining psixologik xususiyatlarini o'rganish imkoniyatini beradi. Maxsus usullardan foydalanib, o'qituvchilar orasida qanday qobiliyatlar ustunligini, kasbiy yo'nalish turini, o'qitishning individual uslubini, muloqotchanlik darajasini, faoliyatda hissiy o'z-o'zini boshqarish darajasini aniqlash mumkin.

Mavzu bo'yicha adabiyotlar tahlili. O'qituvchi shaxsining kasbiy ahamiyatli xususiyatlarining tarkibi juda keng u bir necha o'nlab ijtimoiy xususiyatlar bilan bir qatorda bir necha psixologik xususiyatlarni o'z ichiga oladi. Tadqiqotlar tahlili F.N.Gonobolin, V.N.Krutetskiy, N.V.Kuzmina, Yu.N.Kulyutkin, G.S.Suxobskayalar o'qituvchi shaxsining quyidagi asosiy kasbiy fazilatlarini aniqlash imkonini beradi. Bundan tashqari pedagogik psixologiya pedagogik mehnat psixologiyasi sohasida ko'plab tadqiqot keltirilgan. P.P.Blonskiy, L.S.Vygotskiy, F.N.Gonobolin, V.A.Kan-Kalik, S.V.Kondratyeva, V.A.Krutetskiy, N.V.Kuzmina, Yu.N.Kulyutkin, N.D.Levitov, A.K.Markova, L.M.Mitina, A.V.Petrovskiy, V.A.Slastenin, I.V.Straxov, G.S. Suxobskaya, A.I.Shcherbakov bu muammoni o'rganishda fundamental asoslarini ochib bergan.

Har bir boshlang'ich sinf o'qituvchisi pedagogik qobiliyatlarni o'rganishga - umumiy (o'qitilayotgan fandan qat'iy nazar, barcha o'qituvchilar uchun zarur) va maxsus (o'qitilayotgan fanning o'ziga xos xususiyatlarini hisobga olgan holda) qobiliyatlarga katta e'tibor berildi.

Pedagogik qobiliyatlar - bu shaxsning muayyan psixologik xususiyatlari bo'lib, u o'qituvchi rolida bolalarni o'qitish va tarbiyalashda yuqori natijalarga erishish uchun shartdir. Pedagogik qobiliyatlar shaxsning ham aqliy, ham hissiy-irodaviy tomonini tavsiflaydi. Bu fazilatlarining barchasi bir-biri bilan chambarchas bog'liq bo'lib, bir-biriga ta'sir qiladi va bir butunlikni tashkil qiladi. Pedagogik qobiliyatlar tarkibida muhim o'rin egallagan bir qator tarkibiy qismlarni aniqlash mumkin (F.N. Gonobolin tomonidan taklif qilingan sxemaga asos qilib olingan).

Didaktik qobiliyatlar - o'quv materialini o'quvchilarga etkazish, uni bolalar uchun qulay qilish, ularga material yoki muammoni aniq va tushunarli qilib berish, mavzuga qiziqish uyg'otish, o'quvchilarda faol mustaqil fikrni uyg'otishdan iboratdir. Didaktik qobiliyatga ega bo'lgan o'qituvchi, agar kerak bo'lsa, o'quv materialini to'g'ri qayta qurish va moslashtirishni, qiyin narsalarni oson, qiyin narsalarni oddiy va tushunarsiz narsalarni tushunarli qilishni biladi.

Akademik qobiliyatlar - fan sohasidagi tegishli faoliyat qobiliyati (matematika, fizika, biologiya, adabiyot va boshqalar). Qobiliyatli o'qituvchi fanni faqat o'quv dasturi doirasidagina emas, balki ancha kengroq va chuqurroq biladi, o'z fanidagi kashfiyotlarni doimo kuzatib boradi, o'quv materialini ravon o'zlashtiradi, ilmiy tadqiqot ishlariga qiziqish bildiradi.

Perseptiv qobiliyatlar - o'quvchining ichki dunyosiga kirish qobiliyati, o'quvchi shaxsini nozik tushunish bilan bog'liq psixologik kuzatuv hisoblanadi. Qobiliyatlarining tarkibiy qismi empatiyaga tayyorlik deb hisoblanishi mumkin, ya'ni. o'quvchilarning ruhiy holatini tushunish va ularga hamdard bo'lish.

Ekspressiv qobiliyatlar - nutq, shuningdek, yuz ifodalari va pantomimalar orqali o'z fikr va his-tuyg'ularini aniq va aniq ifodalash qobiliyati. Qobiliyatli o'qituvchi nutqi yorqin va ta'sirchan, hissiyotli, aniq diksiya, mo'tadil imo-ishora va harakatlarga ega.

Tashkiliy qobiliyatlar, birinchidan, talabalar jamoasini tashkil etish, uni birlashtirish, muhim muammolarni hal qilishda ilhomlantirish qobiliyati va ikkinchidan, o'z ishini to'g'ri tashkil etish qobiliyatidir. O'z ishingizni tashkil qilish uni o'zingiz to'g'ri rejalashtirish va boshqarish qobiliyatini nazarda tutadi.

Suggestiv qobiliyatlar - bu o'qituvchining shaxsiy fazilatlarining butun majmuasiga, xususan, uning irodaviy fazilatlariga (qat'iyatlilik, chidamlilik, qat'iyatlilik, talabchanlik va boshqalar), shuningdek, talabalarga bevosita hissiy va irodaviy ta'sir ko'rsatish qobiliyatlari. maktab o'quvchilarini o'rganish va tarbiyalash uchun mas'uliyat hissi.

Konstruktiv qobiliyatlar - bu o'z harakatlarining oqibatlarini oldindan ko'rishda, o'quvchining ma'lum fazilatlarini rivojlanishini bashorat qilish qobiliyatida ifodalangan qobiliyatdir. Ushbu mahoratning asosini jonli tasavvur va mantiqiy fikrlash kabi aqliy fazilatlar, shuningdek, umumiy rejalashtirish qobiliyatlari tashkil etadi.

Shuningdek, diqqatni bir vaqtning o'zida bir nechta faoliyat turlari o'rtasida taqsimlash qobiliyati o'qituvchi faoliyati uchun alohida ahamiyatga ega. Qobiliyatli, tajribali o'qituvchi materialning mazmuni va taqdimot shaklini diqqat bilan kuzatib boradi, shu bilan birga barcha o'quvchilarni diqqat-e'tibor sohasida ushlab turadi, charchoq, e'tiborsizlik, noto'g'ri tushunish belgilariga sezgir munosabatda bo'ladi va o'z xatti-harakatlarini nazorat qiladi.

Kommunikativ qobiliyatlar - bolalar bilan muloqot qilish qobiliyati, o'quvchilarga to'g'ri munosabatda bo'lish, ular bilan pedagogik nuqtai nazardan maqsadga muvofiq bo'lgan munosabatlarni o'rnatish va pedagogik taktning mavjudligi.

Ko'pgina o'qitish qobiliyati modellari to'rtta kichik guruhga bo'linadi:

- tizim modellari;
- konstruktiv modellar;
- psevdo-prognozli;
- bashoratli modellar.

Gonobolin boshlang'ich sinf o'qituvchilarini individuallik xususiyatlarini aniqladi, uning tuzilishi pedagogik qobiliyatlarning asosiy tarkibiy qismlarining haqiqiy tuzilishini tashkil qiladi:

- 1.o'quv materialini o'quvchilar uchun ochiq qilish qobiliyati;
- 2.o'qituvchining o'quvchi haqidagi tushunchasi;
- 3.mehnatdagi ijodkorlik;
- 4.bolalarga pedagogik irodaviy ta'sir;
- 5.bolalar jamoasini tashkil etish qobiliyati;
- 6.bolalarga qiziqish;
- 7.nutqning mazmuni va yorqinligi;
- 8.uning tasviriyligi va ishonarliligi;

O'qituvchi kasbining o'ziga xos xususiyati shundaki, u odamlar bilan muvaffaqiyatli o'zaro munosabatda bo'lgan bilim, ko'nikma va ko'nikmalarga muhtoj: o'quvchilar, hamkasblar bilan munosabatlarni tashkil etish, sinfdoshlarning bir-biri bilan munosabatlarni normallashtirishga yordam berish, muloqot qobiliyatlarini rivojlantirish kabilarni o'z ichiga oladi. O'qituvchi psixologik madaniyatining o'zagini hamkorlik pedagogikasida amalga oshirilgan pedagogik muloqot tashkil etadi, desak mubolag'a bo'lmaydi.

Pedagogik rahbarlik uslubi bu o'qituvchi va talabalarning birgalikdagi faoliyat va muloqot jarayonida o'zaro munosabatlarining barqaror usullari to'plami tushuniladi. Ularning xatti-harakatlarini nazorat qilish uchun o'qituvchi ko'pincha ishontirish, talab va takliflardan foydalanadi. Ishontirish faktlar va bog'liqliklarni birgalikda tahlil qilish orqali talabaning me'yoriy xatti-harakati motivlarini rivojlantirishga qaratilgan. Ba'zi tadqiqotchilar muloqotning me'yoriy funksiyasini ta'kidlaydilar, buning natijasida bolalar xulq-atvorning axloqiy tamoyillarini bilish, tegishli harakatlar misollari, o'zaro ta'sir va munosabatlar usullarini tartibga solish orqali axloqiy me'yorlarni o'zlashtiradilar. Talab odatda kategorik shakllarda - buyruqlar, taqiqlar, ko'rsatmalarda ifodalanadi. Hissiy ohang jihatidan u tajovuzkor, bostirish (majburlash shaklida) yoki iliq, xayrixoh (rag'batlantirish shaklida) bo'lishi mumkin. Taklif ko'rsatma, nasihat, eslatma, ogohlantirish, qoralash, qoralash yoki qoralash shakllarida ifodalanadi. Hissiy ohang (mehribon yoki tajovuzkor) o'qituvchi tomonidan turli yo'llar bilan ifodalanadi: mazmunda, ovoz intonatsiyasida, yuz ifodalarida va pantomimada. Zamonaviy psixologik-pedagogik adabiyotlarda pedagogik rahbarlik uslublarining turli tasniflari mavjud. Ko'pincha uchta asosiy nav ajralib turadi: avtoritar uslub, demokratik va liberal (sinonimlar sifatida siz liberal-ruxsat beruvchi va nomuvofiq-qarama-qarshi belgilarni topishingiz mumkin).

Avtoritar uslub o'qituvchining majburlash talablari va tajovuzkor takliflarini ustun qo'llashi natijasida rivojlanadi. Talab maktab o'quvchilari o'rtasidagi tartibsizlikni bartaraf etishga qaratilgan. Agressiv taklif

ko'rsatma, ogohlantirish, tahdid, qoralash shaklida bo'lib, o'qituvchining noroziligi, g'azabi, g'azabi va nafratini keltirib chiqaradi. Ovoz va yuz ifodalarning norozi, g'azablangan, g'azablangan, masxara qiluvchi, bezovta qiluvchi intonatsiyalari bilan birga keladi. Avtoritar uslub talabning o'qituvchiga to'liq bo'ysunish ko'nikmalarini rivojlantiradi; xulq-atvorni o'z-o'zini tartibga solish qobiliyatini rivojlanishiga to'sqinlik qiladi (agar o'qituvchi nazorat qilmasa, intizom yo'qoladi). Maktab o'quvchilarining kayfiyati pasayadi, tashvish, tashvish, g'azab, norozilik, dushmanlik, qo'rquv, tajovuzkorlik paydo bo'ladi.

Agar o'qituvchi ishontirishga, rag'batlantiruvchi talablarga va xayrixoh taklifga tayansa, demokratik etakchilik uslubi paydo bo'ladi. Ishontirish orqali u bolalarga qoidalarga rioya qilish foydaliligini tushuntiradi va ularda ularning qadriga ishonch hosil qiladi. Talabning odatiy shakllari - buyruqlar, taqiqlar, ko'rsatmalar demokratik uslubda rag'batlantirishga aylantiriladi. Issiq ovozli intonatsiyalar, xotirjam yuz ifodalari va o'quvchilarga ism bilan murojaat qilish o'qituvchining ular bilan yaqinligini oshiradi. Yaxshilik taklifi maxfiy ko'rsatma, nasihat, iltimos, qoralash, ogohlantirish, eslatish, qoralash, qoralash shakllarini oladi. Ular o'qituvchining bolalarga bo'lgan ishonchini, roziligini yoki tashvishini bildiradilar. Bunday munosabatlar tizimi bilan o'quvchilarda xatti-harakatlarni o'z-o'zini tartibga solish ko'nikmalari, o'ziga ishonch, optimistik kayfiyat, ijobiy his-tuyg'ular, o'qituvchiga yaqin bo'lishdan qoniqish va quvonch holati (biz bilan yashaydi) muvaffaqiyatli rivojlanadi. O'zaro munosabatlarning bunday usullari uning vakolatini oshiradi.

Liberal rahbarlik uslubi pedagogik muloqotda eng noqulay hisoblanadi. Uni liberal-situatsion deb atalishi bejiz emas, chunki muloqot asosan vaziyat va kayfiyat bilan belgilanadi. Maktab o'quvchilari bunday o'qituvchilarni yoqtirmaydilar, chunki ularning muloqot uslubiga moslashish qiyin: ular juda yumshoq, bolalarga yumshoq; kuch ularni tark etayotganini his qilganda, ular juda qattiq. Liberalizmdan avtoritarizmga va orqaga keskin o'tish liberal o'qituvchilar uchun odatiy rasmdir. Ushbu etakchilik uslubi bolalarda o'qituvchiga bo'ysunish ko'nikmalarini ham, xatti-harakatlarni o'z-o'zini tartibga solish ko'nikmalarini ham rivojlantirmaydi. Bu, bir tomondan, asossiz zavq va eyforiyani keltirib chiqaradi; boshqa tomondan, norozilik, qayg'u, befarqlik, befarqlik hissi. Talabalarga munosabat neytral. Sinfdagi o'qituvchining qat'iyatsizligi va ikkilanishi tufayli, qoida tariqasida, uning tashkiliy funktsiyalarining bir qismini asta-sekin o'z zimmasiga oladigan eng baquvvat talabalarning bir nechtasi ajralib turadi. Eng qiyin vaziyatlarda ular boshqa o'qituvchilarga murojaat qilishadi va shu bilan bu o'qituvchiga mas'uliyatli qarorlar qabul qilishni osonlashtiradi.

MUHOKAMA VA NATIJALAR. Ko'pincha amaliy maktab psixologlari o'qituvchining kasbga jalb qilish darajasini baholash, kasbiy faoliyatning shaxsga ta'sir qilish mexanizmlarini aniqlash va shaxsning tipik pedagogik deformatsiyalarini aniqlash muammolariga duch kelishadi. Biroq, o'qituvchilarni yozish uchun juda ko'p sonli mezonlar va asoslarning mavjudligi ko'pincha bu qidiruvni murakkablashtiradi. Shu bilan birga, ba'zi o'qituvchilar o'zlari uchun mutlaqo boshqa faoliyat yo'nalishlarini topish orqali muvaffaqiyatga erishadilar: biri yoshlarning do'sti va maslahatchisi bo'ladi, boshqasi a'lo o'quvchilarda mustaqil va jasoratli fikrlashni rivojlantirishga yordam beradi, uchinchi zaif o'quvchilarni o'z-o'zidan yo'q qilishga yordam beradi. ularning kamchiliklari sabablari. Faoliyatning ushbu sohalarining har biri boshqasidan yaxshiroq deb aytish mumkin emas - ularning barchasi zarur.

Boshlang'ich sinf o'qituvchisining kasbiy yo'nalishini aniqlash uchun biz «O'qituvchi shaxsining kasbiy yo'nalishini baholash» so'rovnomasidan foydalangan holda, har xil turdagi o'qituvchilarni baholash va taqqoslash g'oyasi ilgari surildi.

Anketa natijalariga ko'ra, biz o'qituvchi shaxsining 5 ta parametrini aniqlashimiz mumkin: xushmuomalalik, tashkilotchilik, mavzuga e'tibor, aql-zakovat, tasdiqlash uchun motivatsiya kabilarni kiritish mumkin.

Natijalar shuni ko'rsatadiki, «Intellekt» va «Motivatsiya va ma'qullash» shkalalari eng yuqori ball oldi. Motivatsiya va ma'qullash shkalasi bo'yicha yuqori ball ijtimoiy hayot me'yorlariga moslashish va hamma narsada namuna bo'lish istagi bilan bog'liq ballar normasining eng yuqori chegarasini ko'rsatadi. Shuning uchun deyarli har bir kishi (80%) aniq belgilangan «Aql» turiga ega (7 dan 9 ballgacha). «Muloqot» (o'rtacha ball 5,8) va «Tashkilot» (o'rtacha ball 5,7) shkalalari bo'yicha ancha yuqori ball. «Mavzuga yo'naltirilganlik» shkalasi bo'yicha nisbatan past ball, boshlang'ich sinf o'qituvchilari o'z faoliyatini faqat ta'lim faoliyatiga yo'naltirishlari qiyinligini ko'rsatadi, chunki ular o'z faoliyatida tashkiliy va tarbiyaviy ishlarga katta e'tibor beradilar. O'quv faoliyati doirasi bir nechta fanlarni o'qitishni o'z ichiga oladi, shuning uchun o'quv faoliyatida asosiy mavzuni ajratib ko'rsatish qiyin. O'qituvchilar yuksak

ijodiy salohiyati, turli tadbirlarda ishtirok etishi, to'garak ishlarini olib borishi bilan e'tiborga sazovordir.

Xulosa. Har doim ham ta'limning muvaffaqiyati bevosita o'qituvchi shaxsiga, uning kasbiy va umumiy madaniy tayyorgarligiga, ijodiy salohiyatiga bog'liq. O'qituvchi faoliyatining muvaffaqiyati nafaqat uning arsenalida mavjud bo'lgan ta'lim va tarbiya usullari bilan belgilanadi, lekin ko'p jihatdan uning shaxsiyati, xarakteri va mahorati, o'quvchilar bilan munosabatlari, mehnatga ijodiy munosabati bilan belgilanadi. Ko'pincha maktab o'quvchilarining aqliy va shaxsiy rivojlanishi qanchalik to'liq bo'lishi, ularning motivlari va ehtiyojlari, qiziqishlari va moyilliklari, mustaqil ijodiy fikrlash, ularning o'z-o'zini anglashi, ijtimoiy faolligi va axloqiy tarbiyasi ko'p jihatdan o'qituvchi shaxs sifatida ham, kasb egasi sifatida ham bog'liqdir. Hozirgi bosqichda o'qituvchining, ayniqsa boshlang'ich sinf o'qituvchisining kasbiy mahoratining asosi, bizning fikrimizcha, uning boshqa odamlarni, xususan, o'quvchilarni o'zlarining individual xususiyatlari bilan, o'zlari kabi qabul qilish qobiliyati va tayyorligi kabi o'ziga xosliklarini o'rgatish mumkin. Boshlang'ich sinf o'qituvchilari o'z o'quvchilariga nisbatan o'ziga xoslik va mehr-oqibat, onalik mehri bilan ajralib turadi. Bizning tadqiqotimizga ko'ra, boshlang'ich sinf o'qituvchisi yuqori aql-zakovat, umumiy madaniyat va so'zsiz axloqiylik bilan ajralib turadi, ular kommunikativ va tashkiliy faoliyatga faol intiladi, qiyin vaziyatlarda tezda harakat qiladi, mustaqil qarorlar, har xil o'yinlarni, tadbirlarni tashkil qilishni yaxshi ko'radi. Pedagogik faoliyat uslubida ular ko'plab afzalliklari bilan ajralib turadi. Shuningdek, yuqori darajadagi bilim, aloqa, tushuncha, yuqori metodiklik, talabchanlik, o'quv materialini qiziqarli tarzda o'qitish qobiliyati, o'quvchilarni faollashtirish qobiliyati, mohirona foydalanish va o'zgaruvchanlik. o'qitish shakllari va usullari albatta sezilarli darajadagi mahorat hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

- 1 Абрамова Г.С Практическая психология – Екатеринбург, 1998. – 365с.
- 2 Афанасев В.Г Проектирование педагогических технологий // Высшее образование в России. – 2001. № 4. – С. 147-150.
- 3 Бабанский Ю.К Избранные педагогические труды.–М.:Педагогика,2008.– 500с.
- 4.Ахмедова З.Ж. “Педагогико-психологические особенности адаптации младших школьников к учебной деятельности” Вестник интегративной психологии 2023 Выпуск 29
- 5A.Z.Djamilovna Study of the formation of crime motivation in adolescents as a problem of psychological research, I.H.Bakhtiyorovna - ResearchJet Journal of Analysis and Inventions, 2022
- 6.Ismatova D.T.Oilaviy psixologik xizmatda shaxslararo munosabatlarni empirik tahlili Ta'lim va innovatsion tadqiqotlar (2023 йил №5) 338-343 b.
- 7.Ismatova D.T.Oilaviy munosabatlarda emotsional zo'riqishlarni korreksiyalashning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari —Pedagogik mahorat ilmiy-nazariy va metodik jurnal. 2023, № 596-101b